

Co-funded by
the European Union

let's sign about sex

MODULEPLAN EN INHOUD

VAARDIGHEDEN

Projectnummer: **2023-2-AT01-KA220-YOU-000180341**

Gefinancierd door het programma " " van de Europese Unie. De standpunten en meningen die hierin worden weergegeven, zijn echter uitsluitend die van de auteur(s) en weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europees Uitvoeringsagentschap voor Onderwijs en Cultuur (EACEA). Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan hiervoor verantwoordelijk worden gehouden

Modulplan	Bijdrage van de partner
Partner	Turkoois (Nederland)
Titel van de module	Vaardigheden - Deel 1: Hoe ga je om met situaties in de seksuele voorlichting?
Duur	1 uur 45 min
Leerdoel doel	Aan het einde van deze module zijn deelnemers in staat om: • Gedrag observeren en effectieve, constructieve feedback geven. • Signalen van weerstand, spanning, grensoverschrijdend gedrag of culturele spanningen herkennen en hierop gepast reageren. • Professioneel reageren op moeilijke of gevoelige vragen. • duidelijke en respectvolle grenzen stellen • Het vlaggensysteem toepassen bij het beoordelen van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag. • Reageer op signalen van seksueel misbruik of seksueel ongepast gedrag. • Pas de basisstappen toe: luisteren, erkennen en op de juiste manier doorverwijzen. • Zelfstandig relevante ondersteuningsdiensten en werkwijzen vinden en doorverwijsmogelijkheden zoeken. • Begrijpt de relevante wetgeving en weet wanneer er een meldingsplicht geldt.
Belangrijke onderwerpen	Deel 1: Omgaan met vaardigheden • Identificeren -> problemen, uitdagingen, situaties • Crisisinterventie (op EU-niveau)

Moduleplan	Bijdrage van de partner
Lesplan	1. Ijsbreker (10 minuten) <u>Interactieve bewegingsactiviteit + begeleide groepsdiscussie</u> Deelnemers reageren op op waarden gebaseerde uitspraken door zich onder 'Ja', 'Nee' of 'Misschien' te plaatsen. De activiteit benadrukt verschillende perspectieven en vermindert oordelen binnen de groep. Een korte nabespreking benadrukt respect voor uiteenlopende standpunten. 2. Inleiding (10 minuten) <u>Korte presentatie + begeleide plenaire discussie en optionele anonieme inbreng van deelnemers</u> Overzicht van de doelstellingen van de sessie en de belangrijkste uitdagingen in seksuele voorlichting, waaronder weerstand, culturele spanningen en het openbaar maken van persoonlijke informatie. Deelnemers reflecteren op moeilijke situaties die ze zijn tegengekomen of verwachten tegen te komen. De focus ligt op het ontwikkelen van praktische vaardigheden om hierop te reageren. 3. Problemen, uitdagingen en situaties in kaart brengen (20 minuten) <u>Presentatie + begeleide discussie + korte praktische oefening</u> Deelnemers leren gedragsmatige, emotionele en contextuele signalen te observeren vanuit een neutrale, niet-oordelende houding. De sessie behandelt het herkennen van weerstand, culturele spanningen en grensoverschrijdend gedrag, samen met strategieën om situaties te de-escaleren. Een korte observatieoefening versterkt de praktische toepassing. 4. Activiteit: Rollenspel: omgaan met weerstand (20 minuten) <u>Werk in kleine groepen + groepsreflectie</u> In kleine groepen oefenen deelnemers met het reageren op weerstand of uitdagend gedrag tijdens seksuele voorlichtingssessies. Ze wisselen van rol

(begeleider, deelnemer, waarnemer) om vaardigheden te ontwikkelen in het kalm blijven, grenzen stellen en de veiligheid van de groep waarborgen. Na elke ronde volgt een korte reflectie.

5. Crisisinterventie (op EU-niveau) (20 minuten)

Presentatie

Inleiding tot de principes van crisisinterventie, gericht op onmiddellijke veiligheid, emotionele stabilisatie en doorverwijzing. De nadruk ligt op de rol van de jeugdwerker om te luisteren, signalen van misbruik te herkennen en op de juiste manier door te verwijzen in plaats van zelf onderzoek te doen. Doorverwijzingsroutes en beschermingsprocedures worden uiteengezet.

6. Activiteit: Doorverwijsmogelijkheden (EU-niveau) (20 minuten)

Analytisch werk in kleine groepen + groepspresentaties + discussie

Deelnemers analyseren crisisscenario's waarbij dove jongeren betrokken zijn en brengen passende doorverwijzingsroutes in kaart. Ze brengen de verantwoordelijke actoren, toegankelijke diensten en communicatieaspecten in kaart. Groepspresentaties belichten hiaten in de dienstverlening en inclusieve beschermingspraktijken.

7. Evaluatie (5 minuten)

Korte plenaire reflectie

Deelnemers staan kort stil bij de belangrijkste leerpunten uit de sessie. De afsluiting versterkt de praktische toepassing en professionele groei.

Benodigd materiaal	• PowerPoint-presentatie (bevat alle onderwerpen) Ijsbreker • Open ruimte • Lijst met 5-6 stellingen voor de activiteit Inleiding • Projector • Dia's Activiteit – Doorverwijsmogelijkheden (EU-niveau) (20 minuten) • Scenariokaarten (afgedrukt of op het scherm) • toegang tot internet of een vooraf samengestelde lijst met lokale bronnen • flip-overpapier of sjabloon voor het in kaart brengen van opties • stiften of plakbriefjes
Betrokkenheid van een doof rolmodel	• Nodig een dove docent, seksuoloog of psycholoog uit om de sessie mede te leiden of persoonlijke ervaringen te delen over het geven van seksuele voorlichting. • Deel videoclips of interviews met dove professionals waarin zij bespreken hoe zij omgaan met uitdagingen bij het begeleiden van groepen (waarden, weerstand, culturele verschillen, gedrag). • Neem inhoud op die de identiteit van doven, communicatiestijlen en specifieke kwesties rond seksualiteit binnen dovengemeenschappen weerspiegelt.
Aanpassing voor verschillende presentatievormen	• Online (Zoom): Gebruik breakout-rooms voor groepswerk, gedeelde documenten, digitale whiteboards en emoji-reacties voor de 'value line'-activiteit. • Hybride: Zorg voor visuele toegankelijkheid en pas fysieke activiteiten aan naar alternatieven op het scherm.

Aanvullende bronnen	Theorie – Problemen, uitdagingen en situaties identificeren
	Kader voor de bescherming van kinderen binnen RSH https://safeguardingsupporthub.org/sites/default/files/2020-11/RSH%20Safeguarding%20Framework_for%20Online%20Hub.pdf https://debaak.nl/inspiratie/feedback-geven (PREP) https://www.case.org/resources/6-ways-answer-difficult-questions-confidently Theorie - Crisisinterventie (op EU-niveau) • Vlaggensysteem (voor het beoordelen van en reageren op seksueel gedrag bij jongeren) • Beschermingsprocedures van uw organisatie

Inhoud	Onderwerp	Inhoudsbeschrijving
Lesinhoud	Inleiding	Kort overzicht van de leerdoelen en de opbouw van de sessie. De PowerPoint-presentatie bevat onder meer: • Waarom het omgaan met moeilijke situaties deel uitmaakt van de rol van een docent. • Veelvoorkomende uitdagingen in de praktijk (weerstand, culturele spanningen, onthullingen). • Belangrijke vaardigheden die geoefend moeten worden (observatie, grenzen stellen, doorverwijzing). Discussie: Deelnemers delen uitdagende situaties die ze hebben meegemaakt of waarvan ze vrezen dat ze die zullen meemaken (openlijk of anoniem).
		Ontwikkeling van observatie- en reactievermogen met behoud van de veiligheid van de groep.

	Problemen, uitdagingen en situaties identificeren	Inhoudsoverzicht: • Inzicht krijgen in gedragsmatige, emotionele en contextuele signalen. • De houding van de waarnemer: neutraal, nieuwsgierig, niet-oordelend. • Culturele spanningen en machtsverhoudingen herkennen. • Weerstand begrijpen als een beschermende reactie. • Grensoverschrijdend gedrag herkennen. • De-escalatiestrategieën en het op respectvolle wijze stellen van grenzen. • Reageren op moeilijke vragen met behulp van gestructureerde communicatie (bijv. het PREP-model).
	Crisisinterventies (op EU-niveau)	Inleiding tot kortetermijncrisisrespons binnen het jeugdwerk, met name in gevallen van seksueel misbruik of ongepast gedrag. Belangrijkste uitgangspunten: • Zorg voor onmiddellijke veiligheid. • Emotionele stress stabiliseren. • Herstel het functioneren. • Doorverwijzen naar geschikte hulpverleningsinstanties. Verduidelijking van de rol van de jeugdwerker: Niet onderzoeken, maar luisteren, signalen herkennen en op de juiste manier doorverwijzen. Overzicht van doorverwijzingsroutes: Interne veiligheidsmaatregelen, kindbescherming, gezondheidsdiensten, crisiscentra, politie (indien nodig), volgens lokale protocollen.
Videosamenvatting		Interviews of getuigenissen van dove seksuele voorlichters of LSAS-scenario's en uitlegvideo's https://lsas-project.eu/

Inhoud	Beschrijving	Inhoud
Activiteit	Ijsbreker	Deelnemers reageren op stellingen door zich fysiek onder 'Ja', 'Nee' of 'Misschien' te plaatsen. Doel: • Het bewustzijn vergroten van uiteenlopende waarden en perspectieven. • Oordelen binnen de groep verminderen. • Het belang van respectvolle observatie- en reactievaardigheden introduceren.
	Activiteit: Rollenspel: omgaan met weerstand	Rollenspel in kleine groepjes van drie (begeleider, deelnemer, waarnemer). De scenario's gaan over weerstand, verstoring, het overschrijden van grenzen of gevoelige vragen tijdens seksuele voorlichtingssessies. De begeleider oefent het volgende: • Kalm en neutraal blijven. • Inclusieve taal gebruiken. • Duidelijke grenzen stellen. • Spanning verminderen. • De emotionele veiligheid van de groep waarborgen. De rollen worden afgewisseld, zodat elke deelnemer het faciliteren kan oefenen. Daarna volgt een korte groepsreflectie.
	Activiteit: Doorverwijsmogelijkheden (op EU-niveau)	Werk in kleine groepen waarbij crisisscenario's met dove jongeren worden geanalyseerd. Opdracht: • Bepaal de aard van de crisis. • Bepaal wie op de hoogte moet worden gebracht. • Breng geschikte doorverwijzingsdiensten in kaart. • Zorg voor toegankelijke communicatie.

		Groepen presenteren doorverwijzingsroutes en reflecteren op: • Tekortkomingen in de dienstverlening voor dove jongeren. • Uitdagingen bij inclusieve bescherming. • Manieren om doorverwijzingssystemen te versterken.
Evaluatie	Groepsreflectie	Korte afsluitende reflectie. Deelnemers delen de belangrijkste conclusies en leerpunten uit de sessie.

Modulplan	Bijdrage van de partner
Partner	Turkoois (Nederland)
Titel van de module	Vaardigheden - Deel 2: Hoe geef je seksuele voorlichting?
Duur	1 uur 45 min
Leerdoel doel	Aan het einde van deze module zijn de deelnemers in staat om: • Onderwijsmiddelen beheren. • Het leren bevorderen door middel van geschikte lesmethoden en activiteiten. • Gestructureerde en inclusieve programma's voor seksuele voorlichting ontwerpen.

Co-funded by
the European Union

Belangrijkste onderwerpen

Deel 2: Didactische vaardigheden

- Hulpbronnen beheren
- Hoe het leerproces te bevorderen, lesmethoden en activiteiten
- Programma's ontwerpen

Moduleplan	Bijdrage van de partner
Lesplan	1. Inleiding (5 minuten) <u>Presentatie + discussie</u> Korte presentatie van de leerdoelen en de opbouw van de sessie. Deelnemers bespreken het belang van didactische vaardigheden in seksuele voorlichting en staan stil bij de vraag waarom begeleidingscompetentie essentieel is. 2. Onderwerp 1: Het faciliteren van seksuele voorlichting (15 minuten) <u>Presentatie + discussie</u> Overzicht van faciliteren als een inclusieve, leerlinggerichte aanpak die een veilige en respectvolle omgeving creëert. Deelnemers verkennen verschillende benaderingen van seksuele voorlichting, methoden voor het creëren van veilige/moedige ruimtes, inclusieve strategieën voor dove leerlingen en principes van differentiatie. 3. Activiteit: Hoe faciliteer je het leerproces? (15 minuten) <u>Werk in kleine groepen + groepspresentaties + discussie</u> In kleine groepen passen deelnemers een onderwerp uit de seksuele voorlichting aan voor verschillende doelgroepen (dove jongeren, jongeren met ontwikkelingsstoornissen, cultureel diverse groepen). Ze passen methoden, taalgebruik, toegankelijkheid en inclusiviteit aan. Groepen presenteren kort hun aanpassingen en reflecteren op de uitdagingen. 4. Onderwerp 2: Omgaan met onderwijsmiddelen (15 minuten) <u>Presentatie + demonstratie + plenaire discussie.</u> Inleiding tot het identificeren, evalueren en aanpassen van inclusief en toegankelijk lesmateriaal. Deelnemers vergelijken sterke en zwakke voorbeelden en bespreken criteria voor betrouwbare bronnen. Er worden

praktische strategieën gepresenteerd voor het zoeken naar en organiseren van kwalitatief hoogwaardige bronnen.

5. Activiteit: Hoe vind je goede bronnen? (15 minuten)

Onderzoeksopdracht in kleine groepen + groepspresentaties + plenaire reflectie

Groepen zoeken naar en evalueren geschikt materiaal voor hun toegewezen onderwerp en doelgroep. Ze beoordelen de toegankelijkheid, relevantie en betrouwbaarheid. Presentaties richten zich op zoekstrategieën, uitdagingen en kwaliteitscriteria.

6. Onderwerp 3: Programma's ontwerpen (15 minuten)

Presentatie + begeleide plenaire discussie

Deelnemers leren hoe ze gestructureerde en doelgerichte sessies voor seksuele voorlichting kunnen ontwerpen met behulp van het Backward Design-raamwerk. De nadruk ligt op het definiëren van leerdoelen, het selecteren van beoordelingsmethoden en het afstemmen van activiteiten op de beoogde resultaten.

7. Activiteit: Ontwerpen van inclusieve programma's voor seksuele voorlichting (20 minuten)

Planningswerk in kleine groepen + presentaties + feedback

Groepen passen het Backward Design-model toe om een korte, gestructureerde miniles te ontwikkelen die is afgestemd op hun doelgroep. Ze definiëren leerdoelen, beoordelingsmethoden en activiteiten. Elke groep presenteert haar plan en krijgt gestructureerde feedback.

8. Beoordeling (5 minuten)

Korte plenaire reflectie

	Korte plenaire reflectie waarin deelnemers de belangrijkste inzichten en leerresultaten van de sessie samenvatten.
Benodigd materiaal	Inleiding • PPT – Inleiding • laptop, • projector Theorie – Het faciliteren van seksuele voorlichting • PPT – Het leren faciliteren, Activiteit – Hoe het leerproces begeleiden? • Flip-overpapier of werkbladen (optioneel), • pennen/stiften, • referentiehand-outs (optioneel) Theorie – Beheer van onderwijsmiddelen • PPT: Beheer van leermiddelen • voorbeeldhand-outs of schermafbeeldingen van voorbeeldbronnen Activiteit – Hoe vind je goede bronnen? • Persoonlijke apparaten (telefoons, laptops of tablets), • internettoegang, Theorie – Programma's ontwerpen • PPT Programma's ontwerpen of flip-over, • voorbeeldwerkbladen (voor leerdoelen, planning en evaluatie), • voorbeeldmateriaal uit bestaande programma's voor seksuele voorlichting Ontwerpen van inclusieve programma's voor seksuele voorlichting (20 minuten) • Flip-overpapier of werkbladen (met Backward Design-sjabloon),

	• voorbeeldonderwerpen of kaarten
Integratie van dove rolmodellen	• Nodig een dove docent, seksuoloog of psycholoog uit om het programma mede te leiden of persoonlijke ervaringen te delen over het geven van seksuele voorlichting. • Deel videoclips of interviews met dove professionals waarin zij bespreken hoe zij omgaan met uitdagingen bij het begeleiden (waarden, weerstand, culturele verschillen, gedrag). Neem inhoud op die de identiteit van doven, communicatiestijlen en specifieke zorgen over seksualiteit binnen dovengemeenschappen weerspiegelt.
Aanpassing voor verschillende lesvormen	• Online (Zoom): Gebruik breakout-rooms voor groepswerk, gedeelde documenten, digitale whiteboards en emoji-reacties voor de 'value line'-activiteit. Hybride: Zorg voor visuele toegankelijkheid en pas fysieke activiteiten aan naar alternatieven op het scherm.
Aanvullende bronnen	Theorie – Het faciliteren van seksuele voorlichting https://en.wikipedia.org/wiki/Comprehensive_sex_education https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000260770 https://udlguidelines.cast.org/ Activiteit - Hoe het leerproces bevorderen? Voorbeelden van inclusieve onderwijsstrategieën - Handleidingen voor het aanpassen van lesmateriaal voor jongeren met een beperking of taalbehoeften - Cultureel passende visuele hulpmiddelen of lijst met bronnen

	Theorie - Beheer van onderwijsmiddelen WP2 + WP4 (wordt later aangevuld na onderzoek) Theorie - Programma's ontwerpen Achterwaarts ontwerpen: https://eenmeesterinleren.nl/backward-design-theorie/ SMART: https://www.uu.nl/sites/default/files/upper_leerdoelen_smart_opstellen.pdf
--	--

Inhoud	Onderwerp	Inhoudsbeschrijving
Lesinhoud	Inleiding	De sessie begint met een kort overzicht van de leerdoelen en de opbouw van het programma. Deelnemers staan stil bij de vraag waarom faciliteringsvaardigheden essentieel zijn in seksuele voorlichting, met name bij het werken met diverse en dove jongerengroepen. De inleiding kadert de sessie als vaardigheidsgericht en praktijkgericht.
	Faciliteren van het leerproces in seksuele voorlichting	Deelnemers verkennen faciliteren als een inclusieve, leerlinggerichte aanpak die gericht is op het creëren van veilige en respectvolle omgevingen. De sessie introduceert verschillende benaderingen van seksuele voorlichting, principes van veilige en moedige ruimtes, en inclusieve methoden die zijn aangepast voor dove leerlingen. De nadruk ligt op differentiatie op basis van leeftijd, taalniveau, culturele achtergrond, geslacht en vaardigheden.
	Omgaan met onderwijsmateriaal	Dit onderdeel richt zich op het identificeren, evalueren en aanpassen van geschikt lesmateriaal voor seksuele voorlichting. Deelnemers vergelijken voorbeelden van effectieve en ineffectieve leermiddelen en bespreken criteria zoals visuele duidelijkheid, inclusiviteit, culturele relevantie en geloofwaardigheid. Er worden

		praktische strategieën geïntroduceerd voor het zoeken naar en verifiëren van betrouwbare bronnen.
	Programma's ontwerpen	Deelnemers maken kennis met gestructureerd programmaontwerp aan de hand van het 'Backward Design'-raamwerk. De nadruk ligt op het definiëren van duidelijke leerdoelen, het selecteren van geschikte beoordelingsmethoden en het afstemmen van activiteiten op de beoogde resultaten. Praktische voorbeelden uit de seksuele voorlichting illustreren hoe doelstellingen kunnen worden vertaald naar gestructureerde sessies.
Videosamenvatting		Interviews of getuigenissen van dove seksuele voorlichters of LSAS-scenario's en uitlegvideo's https://lsas-project.eu/

Inhoud	Beschrijving	Inhoud
Activiteit	Hoe het leerproces faciliteren?	In kleine groepen passen deelnemers een geselecteerd onderwerp uit de seksuele voorlichting aan voor verschillende doelgroepen van doven, waaronder jongeren met ontwikkelingsstoornissen en jongeren met diverse culturele achtergronden. Ze houden rekening met lesmethoden, toegankelijkheid, taalhelderheid, visuele ondersteuning en inclusieve communicatie. De groepen presenteren hun aanpassingen en reflecteren op uitdagingen bij het waarborgen van veiligheid en betrokkenheid.
	Hoe vind je goede bronnen?	Groepen zoeken naar en evalueren lesmateriaal dat geschikt is voor hun toegewezen onderwerp en doelgroep. Ze beoordelen de toegankelijkheid, het taalniveau, de visuele kwaliteit en de betrouwbaarheid van de informatie. Elke groep presenteert haar bevindingen en reflecteert op het

Co-funded by
the European Union

		zoekproces en de uitdagingen bij het vinden van inclusief materiaal.
	Inclusieve programma's voor seksuele voorlichting ontwerpen	Groepen passen het 'Backward Design'-model toe om een korte, gestructureerde miniles te ontwikkelen die is afgestemd op hun toegewezen dove doelgroep. Ze definiëren leerdoelen, bepalen beoordelingsmethoden en selecteren inclusieve activiteiten en materialen. Elke groep presenteert haar lesplan en krijgt feedback gericht op duidelijkheid, inclusiviteit en samenhang.
Beoordeling	Groepsreflectie	Korte afsluitende reflectie. Deelnemers delen de belangrijkste conclusies en leerpunten uit de sessie.